

*Η στρατηγική της Ανατολικής Μεσογείου:
... ή αλλιώς
η συμμετοχή του ελληνικού κράτους στον
παγκόσμιο πόλεμο*

Η έκδοση αυτή αποτελεί το εισηγητικό κείμενο της πολιτικής εκδήλωσης *"Η στρατηγική της Ανατολικής Μεσογείου: ή αλλιώς η συμμετοχή του ελληνικού κράτους στον παγκόσμιο πόλεμο"*. Συζητήθηκε, πληρώθηκε και εκδόθηκε από την αντιφασιστική συνέλευση autonome antifa που δρα στην Αθήνα.

Μάης 2015

"Συνέλευση": δηλαδή οριζόντια οργάνωση -άνεργοι και εργαζόμενοι, μαθητές και φοιτητές, γυναίκες και άντρες που μαζεύονται και αποφασίζουν όλοι μαζί.

"Αντιφασιστική": δηλαδή, όλοι μας καταλαβαίνουμε πολύ καλά ότι ετούτη η κοινωνία είναι μια ταξική κοινωνία και ότι μέρα με τη μέρα γκρεμίζεται στα κεφάλια μας ακριβώς με τον τρόπο που περιγράφουμε παρακάτω. Η μοναξιά, ο ρατσισμός και η ρουφιανιά που βασιλεύουν γύρω μας είναι τα μπάζα από αυτό το γκρέμισμα.

Autonome antifa - αντιφασιστική συνέλευση:

Δηλαδή, μπροστά σε αυτό το γκρέμισμα να μην είμαστε ούτε μόνοι, ούτε φοβισμένοι, ούτε αδύναμοι.

Για επικοινωνία: autonome.antifa@yahoo.com

Στο διαδίκτυο: autonomeantifa77.wordpress.com

autonome★antifa

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

... Η ΑΛΛΙΩΣ
Η ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΠΟΛΕΜΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΘΑΥΜΑΤΩΝ (1989 - 2014)	7
---	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΣΚΕΨΕΙΣ ΣΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ:

Θεωρίες για τον χώρο, το καπιταλιστικό κράτος και τον ιμπεριαλισμό (1900-1939)

1. Ο κόσμος του Λένιν: Ένας κόσμος δίχως χώρο, ένας κόσμος ακατανόητος	15
2. Στις απαρχές του τέλους του κόσμου (1900 - 1925): Ο κόσμος των ιμπεριαλιστών και η γέννηση της Γεωπολιτικής	30
3. Συμπεράσματα: Η χρησιμότητα της Γεωπολιτικής	43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΠΟΥ ΟΛΟΙ ΑΓΑΠΗΣΑΜΕ

Ιστορία και θέση του ελληνικού κράτους

1. Πώς να γλυτώσουμε από τον Νίκο Σβορώνο;	51
2. Το ανατολικό ζήτημα	55
3. Ένα νέο κράτος γεννιέται (μέχρι τη ναυμαχία του Ναυαρίνου)	60
4. Η «Μεγάλη Ιδέα»: ένα γνήσιο ελληνικό προϊόν	64
5. The endless frontier (μέχρι το συνέδριο του Βερολίνου)	67
6. Ο Κεμάλ ευτυχώς ακόμη κινείται (μέχρι το 1922)	71
7. Με τους Άγγλους; Ε, με ποιους δηλαδή; Με τους Εσκιμώους;	75
8. Γη, Εκπαίδευση και άλλες «Ελληνικές Ιδιαιτερότητες»	78

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΙΜΠΕΡΙΑΛΙΣΤΩΝ ΣΗΜΕΡΑ	87
-----------------------------------	----

1. Μεμονωμένα συμβάντα (1991 - 2015)	88
2. Η θεωρητική προετοιμασία του ψυχρού πολέμου (1942)	96
3. Διόλου μεμονωμένα συμβάντα	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

1. Παίζει κάνα τρίγωνο; Οι Έλληνες αρμόδιοι και η εικοσιπενταετία	139
2. Η Ελληνική Στρατηγική της Ανατολικής Μεσογείου: Οι Συνεχείς Αναβιώσεις μιας «Μεγάλης Ιδέας» (1955-1999)	145
3. Η Τρίτη Εμφάνιση της Στρατηγικής της Ανατολικής Μεσογείου: Η Πετρελαιοφόρος ΑΟΖ και ο Παγκόσμιος Πόλεμος (2010 - 2012)	155
4. Η στρατηγική της Ανατολικής Μεσογείου στην Πράξη (2013 - σήμερα)	173

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ

1. Τα εργαλεία	187
2. Το ελληνικό κράτος	189
3. Εμείς	191

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΣΤΗΝ ΑΥΛΗ ΤΩΝ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΩΝ ΘΑΥΜΑΤΩΝ (1989 - 2014)

Οι Έλληνες που σήμερα έχουν περάσει τα τριανταπέντε, ενηλικιώθηκαν σε μια αυλή των γεωγραφικών θαυμάτων. Είχαν βέβαια όλοι τους περάσει τη μέση εκπαίδευση κοιτάζοντας χάρτες της Ελλάδας κολλημένους στον τοίχο της σχολικής αίθουσας. Στο κέντρο κυριαρχούσαν τα νότια Βαλκάνια, με το ιδιόμορφο σχήμα τους, μπογιαντισμένα για να φαίνονται νομοί και γεωγραφικά διαμερίσματα, διάστικτα με πόλεις των οποίων έπρεπε να μάθεις απ' έξω τον πληθυσμό. Κάτω δεξιά, απαράλλακτα, το κουτάκι που τόσο ύπουλα έφερε την Κύπρο δίπλα στη Ρόδο. Όντως, ήταν όπως το έλεγε η επικεφαλίδα κάθε τέτοιου χάρτη: εκείνοι ήταν «πολιτικοί χάρτες της Ελλάδος», πολιτικοί όσο όλοι οι χάρτες, με εκείνο τον ανεπαίσθητο τρόπο που σε κάνει να ξεχνάς εντελώς την πολιτική του πράγματος και να μπερδεύεις το τυπωμένο χαρτί με την πραγματικότητα.

Ακριβώς επειδή ήταν βαθύτατα πολιτικοί, οι χάρτες της Ελλάδας στη δεκαετία του '80 δεν είχαν εξωτερικό μέρος. Πέρα από τα βόρεια σύνορα του ελληνικού κράτους, η πολυχρωμία τελείωνε και ξεκινούσε η βασιλεία του πληκτικού γκριζου. Το γκριζο έγραφε πάνω με μαύρα γράμματα «Αλβανία», «Βουλγαρία», «Γιουγκοσλαβία» και καμιά φορά «Τουρκία». Κι αυτό ήταν όλο. Η όλη υπόθεση «η θέση της Ελλάδας στον κόσμο» τελείωνε έτσι, σεμνά, σε συλ «είναι πολύ σημαντική, αλλά μην τα πολυρωτάς, είναι και βαρετά και γαμώ το μάθημα της γεωγραφίας». Το ελληνικό κράτος ήταν ένα κράτος δίχως εξωτερικό· στο κάτω κάτω της γραφής, ποτέ του δεν είχε κάνει επιθετικό πόλεμο.

Εκείνοι οι αδιάφοροι για το μάθημα της γεωγραφίας, μπορεί να πέρασαν την παιδική και εφηβική τους ηλικία κοιτάζοντας υποχρεωτικά χάρτες που τους φαινονταν βαρετοί, τελικά όμως βρέθηκαν να ενηλικιώνονται σε μια αυλή των γεωγραφικών θαυμάτων. Τα θαύματα ξεκίνησαν το 1989. Τότε μάθαμε ότι εκείνο το απαράλλακτο γκριζο, που ως τότε είχαμε μάθει να ξεχωρίζουμε με την ενιαία ονομασία «ανατολικό μπλοκ», είχε καταρρεύσει. Στα αμέσως επόμενα χρόνια το γκριζο έσπασε, απέκτησε ονόματα και μαζί χρώματα. Δηλαδή κατά βάση ένα χρώμα: κόκκινο· του αίματος και της φωτιάς. Μαζί και λίγο μαύρο του φασισμού για να δέσει το γλυκό. Οι Έλληνες που είχαν μεγαλώσει με τους δίχως εξωτερικό χάρτες ξάφνου βρέθηκαν μπροστά σε έναν καινούριο μαγικό κόσμο. Πρωτάκου-

στα ονόματα ξεπήδησαν και άρχισαν να ονοματίζουν μια σκληρή σύγκρουση που εξελισσόταν μόλις έξω από τα έως τότε ακλόνητα σύνορα της Ελλάδας.

Σερβία. Κροατία. Βοσνία. Μαυροβούνιο. Κοσσυφοπέδιο. Μακεδονία. Σκόπια. Για τους Έλληνες που σήμερα έχουν περάσει τα τριανταπέντε, ο γιουγκοσλαβικός εμφύλιος πόλεμος υπήρξε διπλά αποκαλυπτικός. Από τη μια επεσήμανε την ύπαρξη νοτοτήτων τις οποίες δεν είχαν καν υπ' όψη. Από την άλλη αποκάλυψε ότι, τελικά, το ελληνικό κράτος, όχι μόνο είχε εξωτερικό, αλλά και επεδείκνυε φλογερό ενδιαφέρον για αυτό το εξωτερικό. Οι νέες οντότητες τελικά δεν ήταν άγνωστες· αμέσως πήραν ονόματα και χωρίστηκαν σε εχθρούς και φίλους. Οι Σέρβοι ήταν προαιώνιοι φίλοι μας, οι «Σκοπιανοί» κι οι Αλβανοί σιχαμένα σκουλίκια. Κι εμείς οι Έλληνες αρχίσαμε να βοηθάμε τους φίλους μας, να κινδυνεύουμε από τους εχθρούς μας, να μισούμε με όλη μας την ψυχή και να προετοιμαζόμαστε για πόλεμο με όλα τα μέσα.

Το 1991, οι Έλληνες που σήμερα έχουν περάσει τα τριανταπέντε βρέθηκαν σε μια ιδιόμορφη θέση. Από τη μια πλευρά, την αντικειμενική, ήταν υπήκοοι ενός κράτους που η ιστορία του έχει να επιδείξει τεράστιο ενδιαφέρον για κάθε εξωτερική υπόθεση. Από την άλλη πλευρά, την υποκειμενική, είχαν μεγάλωσει και καταλάβει εμπειρικά τον κόσμο μέσα στο παγωμένο περιβάλλον της ψυχροπολεμικής ειρήνης. Η ειδική αριστερή ιδεολογία της χώρας τους, τούς είχε βοηθήσει να σπρώξουν κάτω από το χαλί κάθε υπόνοια περί ελληνικής επιθετικότητας, παρότι ενδείξεις είχαν υπάρξει άφθονες. Κι όμως, βρέθηκαν ετούτοι, οι κατά τα άλλα αδαείς, να ζουν σε μια ιστορική περίοδο όπου οι εξωτερικές υποθέσεις του ελληνικού κράτους άνοιγαν ξανά· σαν να μην είχε περάσει μέρα, με όλο τους το ματωμένο μεγαλείο. Πρώτα στα Βαλκάνια, έπειτα στο Αιγαίο και την Ανατολική Μεσόγειο.

Οι αδαείς ανταποκρίθηκαν όπως τους επέτρεπαν οι συνειδησιακές, ταξικές και ιστορικές τους αποσκευές. Και πολύ γρήγορα αποδείχθηκαν παραπάνω από άξιοι φορείς των ιδεολογικών και υλικών προαπαιτούμενων κάθε βαλκανικού εθνικισμού που αξίζει το όνομά του. Στα χρόνια που ακολούθησαν το 1990 ανακάλυψαν εκ νέου τις παλιές ιδέες του φίλου Σέρβου, του δουλοπρεπούς Αλβανού, του ύπουλου «Σκοπιανού» και του τρομερού Τούρκου. Μαζί ανακάλυψαν την ελληνική ιμπεριαλιστική επιθετικότητα, που δεν είναι επιθετικότητα, αλλά «άμυνα». Ο χάρτης του κόσμου είχε ανοίξει ξανά, τα γκρίζα αποχωρούσαν, κόκκινα και μαύρα παντού, το ελληνικό κράτος ετοιμαζόταν για νέες δόξες. Και όχι, δεν υπήρξε ούτε μία άξια λόγου αντίθετη φωνή, κανένας αντίλογος, καμία έστω ελλπής κατανόηση του τι ήταν αυτό που εξελισσόταν γύρω τους.

Όσον αφορά την «κατανόηση», εμείς που γράφουμε τα όσα ακολουθούν είμαστε αυτόνομοι αντιφασίστες που λόγω ηλικίας και κοινωνικής θέσης βρεθήκαμε να παρακολουθούμε τις εξελίξεις της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής των

τελευταίων εικοσιπέντε χρόνων από προνομαϊκή οπτική γωνία. Από τη μια ήμασταν κομμάτι αυτής της κοινωνίας, συνεπώς οι κινήσεις του ελληνικού κράτους μάς αφορούσαν άμεσα. Από την άλλη, ήμασταν μέλη αυτόνομων αντιφασιστικών ομάδων, συνεπώς από πολύ νωρίς αντιληφθήκαμε ότι τα όσα αφορούσαν την εξωτερική πολιτική του ελληνικού κράτους μάς ήταν εχθρικά. Η εχθρότητά μας, όπως πολλά από αυτά που μας αφορούν, ήταν αρχικά εμπειρικής προέλευσης. Τα «μακεδονικά συλλαλητήρια» της περιόδου 1991-1993 συνέβησαν στις πόλεις όπου ζούσαμε· οι γείτονές μας, οι γονείς μας, οι φίλοι μας και κάποιες φορές εμείς οι ίδιοι, ήταν αυτοί που συμμετείχαν.

Η εμπειρία ήταν συγκλονιστική. Η φύση εκείνων των συλλαλητηρίων, η αισθητική τους, οι πολιτικές στοχεύσεις τους, ο τεχνικός και ιδεολογικός τρόπος με τον οποίο είχαν καταστεί εφικτά, μας απασχόλησαν για πολύ καιρό μετά την τέλοςή τους. Αρχικά αντεπεξήλθαμε με τον σκληρό εμπειρισμό: η συντριπτική πλειοψηφία της ελληνικής κοινωνίας ήταν κατά τη γνώμη μας ένα μάτσο κανίβαλο ρατσιστές, έτοιμοι ακόμη και να σκοτώσουν εφόσον το κράτος τους το αποφασίσει. Ακόμη και σήμερα δεν νομίζουμε ότι αυτή η εκτίμηση είναι ιδιαίτερα μακριά από την πραγματικότητα. Από την άλλη όμως, η εμπειρία και τα διαβάσματα των τελευταίων εικοσιπέντε χρόνων μάς υπέδειξαν ότι οι πολιτικές τακτικές και στρατηγικές που βασίζονται στον «κανιβαλισμό» δεν είναι πάντα οι πιο χρήσιμες ή οι πιο αποτελεσματικές. Χρόνο με το χρόνο, καθώς οι δύομισι δεκαετίες από το 1990 και μετά ξεδιπλώνονταν, ανακαλύψαμε ότι οι «κανίβαλοι» των μακεδονικών συλλαλητηρίων παραμένουν ακατανόητοι αν δεν μπορεί κανείς να διακρίνει τους καθοδηγητές τους, την πολιτική τους οργάνωση και τις στοχεύσεις της. Ανακαλύψαμε τη σημασία της κρατικής πολιτικής αργόσυρτα, από παραδείγματα που συνέβησαν μπροστά στα μάτια μας, από έρευνες που έγιναν μέσα σε ένα δίμηνο ή σε μια εβδομάδα με στόχο να βγει ένα τεύχος περιοδικού, ή μια προκήρυξη. Τέλος από συζητήσεις, συλλογικές συζητήσεις που σέρνονταν για εβδομάδες δίχως κατεύθυνση έως ότου το βασικό δίλημμα των καιρών (οργανωμένη συλλογική σκέψη ή ατομική βλακεία) τούς δώσει απρόσμενη στιγμιαία ώθηση.

Το πρώτο από τα πεδία του κοινωνικού όπου ξεπεράσαμε για τα καλά και δίχως υποσημειώσεις τον εμπειρισμό μας ήταν το θέμα των μεταναστών εργατών. Για χρόνια, σχεδόν δεκαετίες, οι αυτόνομοι μιλούσαμε για την διαχείριση των μεταναστών εργατών δίχως να λαμβάνουμε υπ' όψη τις κρατικές πολιτικές για τη μετανάστευση. Για χρόνια, σχεδόν δεκαετίες, εννοούσαμε τον ρατσισμό σαν απλό ιδεολογικό συμπλήρωμα των ατομικών συμφερόντων των μικρών και των μεγάλων αφεντικών. Ομολογουμένως το αποτέλεσμα ήταν κατ' αρχήν τίμιο, πόσο μάλλον όταν όλοι έλεγαν ότι ο ρατσισμός κατασκευάζεται από την τηλεόραση. Ταυτόχρονα όμως, οι γνώμες μας ήταν ελλιπείς σε βαθμό αποπροσανατολιστικό. Από τα μέσα της πρώτης δεκαετίας του 21^{ου} αιώνα και μετά, ο «κοινωνικός ρατσισμός» έπαψε να μπορεί να εξηγήσει μια σειρά από γεγονότα και πολι-

τικές που εξελίσσονταν εμπρός μας. Τα κέντρα κράτησης, τα «χαρτιά» και η αντιμετώπιση της «δεύτερης γενιάς», η φύλαξη των συνόρων, η Frontex, η αριστερή μεταναστευτική πολιτική, όλα τους παρέμεναν ανεξήγητα αν κανείς επέμενε να εννοεί τον ελληνικό ρατσισμό σαν ατομική ιδεολογία. Ανακαλύψαμε την κρατική οργάνωση του ρατσισμού, τις κρατικές πολιτικές για τη μετανάστευση και τη σημασία της ιστορίας της νομοθεσίας πολύ αργά, το 2009.¹ Κι όμως, ακόμη και τόσο αργά, εκείνο το πρώτο ξεπέρασμα του εμπειρισμού αποδείχθηκε πως είχε τεράστιο πολιτικό όφελος. Νέες κατευθύνσεις πολιτικής δράσης ανοίχθηκαν, νέες μεθοδολογίες και νέες αντιλήψεις έγιναν δυνατές. Ένα μόνο τρανταχτό παράδειγμα από πολλά: οι «μάχες των τοπικών κοινοτήτων ενάντια στα κέντρα κράτησης» που εξελίχθηκαν από το 2009 και μετά, παλιά θα γίνονταν αντιληπτές ως σκέτη παλιανθρωπιά. Τώρα γίνονται αντιληπτές σαν πολιτική διαπραγμάτευση με διακύβευμα τη μοιρασιά της κρατικής χρηματοδότησης των κέντρων κράτησης. Ο κοινωνικός ρατσισμός δεν χάθηκε από τα λόγια μας: απλά απέκτησε νέο βάθος.

Βέβαια, εκείνο που είχαμε ανακαλύψει σταδιακά, ήταν πολύ γενικότερο. Στην πραγματικότητα είχαμε ανακαλύψει τη σημασία του κράτους και των πολιτικών του. Την εστίαση στην ίδια την πολιτική οργάνωση των αφεντικών όπως εκφράζεται από τη νομοθεσία τους και την ιστορία της, όπως διαμορφώνεται από τις διαρκείς διαπραγματεύσεις με τους κοινωνικούς τους συμμάχους και από τους ανταγωνισμούς στο εσωτερικό του κράτους. Οι νέες μας κατευθύνσεις μάς είχαν φέρει να ασχολούμαστε με πεδία πολύ πέρα από τον εμπειρισμό. Εδώ δεν είχαμε να κάνουμε με την καθημερινή συμπεριφορά κανιβάλων, αλλά με στρατηγικές που διαμορφώνονταν έπειτα από δεκαετίες εσωτερικής σύγκρουσης, με δισεκατομμύρια ευρώ. Επίσης, είχαμε να κάνουμε με μυριάδες συμβάντα που ένα προς ένα δεν έλεγαν τίποτε, ιδωμένα όλα μαζί όμως, έτειναν να οργανώνονται και να υποδεικνύουν συγκεκριμένες στρατηγικές κατευθύνσεις. Με λίγα λόγια, εκείνο που είχαμε ανακαλύψει ήταν η πολιτική χρησιμότητα των μεθόδων της ταξικής ιστορίας. Όχι σαν αφήγηση «των γεγονότων ως έχουν», αλλά ως «μνήμη που αστράφτει σε μια στιγμή κινδύνου».

Το θέμα που θα μας απασχολήσει στα όσα ακολουθούν είναι η παγκόσμια διακρατική σύγκρουση και ειδικά η συμμετοχή του ελληνικού κράτους σε αυτή τη σύγκρουση. Είναι ένα θέμα τεράστιας κλίμακας, απέραντου χωρικού και χρονικού εύρους. Εδώ ο εμπειρισμός αποδεικνύεται σχεδόν απόλυτα άχρηστος –όποιος απλά σιχαιίνεται τα μακεδονικά συλλαλητήρια, θα μείνει με την (για άλλη μια φορά: τίμια) σιχαμάρα του. Η παγκόσμια διακρατική σύγκρουση είναι ένα θέμα που δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με καμία άλλη μέθοδο εκτός από την ταξική ιστορία.

Όσο γι' αυτό, τα όσα λέμε εδώ ξεκίνησαν να δουλεύονται από το 2009 και

---

1 Στην μπροσούρα των Αυτόνομων Ομάδων απο την Αθήνα, *Σχεδόν Αόρατοι: Η Παρανομοποίηση της Εργασίας ως Κρατική Στρατηγική για τη Μετανάστευση*, Antifa Scripta, 2013 (Α' Έκδοση, 2009).

μετά, κατά τη διάρκεια της έκδοσης του περιοδικού *Antifa: Πόλεμος Ενάντια στον Φόβο*. Αυτό βέβαια σημαίνει ότι είναι τόσο συλλογικά, όσο μπορούν να είναι συλλογικά τα ανθρώπινα προϊόντα. Ένα περιοδικό έχει συντακτική ομάδα που συζητάει τα περιεχόμενά του τεύχος το τεύχος, έχει αναγνώστες που επιδοκιμάζουν ή αποδοκιμάζουν με διάρκεια στο χρόνο. Το συγκεκριμένο περιοδικό άλλωστε διαθέτει και ένα ακόμη μεγαλύτερο πλεονέκτημα: είναι συνδεδεμένο με την αυτόνομη αντιφασιστική συνέλευση *Autonome Antifa*, τρέφεται από τις πολιτικές της κατευθύνσεις και κρίνεται από τα μέλη της, όχι θεωρητικά, αλλά στην πράξη.

Το όσα λέγονται στο βιβλίο που κρατάτε στα χέρια σας ξεκίνησαν να διαμορφώνονται από τις πρώτες προσπάθειες του περιοδικού *Antifa* να κατανοήσει την ιστορική συγκυρία από το 2009 και μετά. Κατά τη διάρκεια αυτών των έξι ετών, έχουν μετατραπεί σε αφίσες, προκηρύξεις και διαδηλώσεις. Έχουν γίνει αντικείμενο συμφωνίας και διαφωνίας στο εσωτερικό πολιτικών ομάδων. Έχουν ήδη διαμορφώσει πρακτικές πολιτικές κατευθύνσεις. Η μορφή με την οποία βρίσκονται εδώ έχει προκύψει από τις εσωτερικές διαδικασίες της αντιφασιστικής συνέλευσης *Autonome Antifa*, από τη σκέψη, τις συζητήσεις και τελικά την εργασία δεκάδων συντρόφων και συντροφισσών κατά τη διάρκεια του τελευταίου έτους.

Εξοπλισμένοι με αυτή τη συλλογική εργασία, στα παρακάτω θα ασχοληθούμε με την ιστορική διαδρομή των εικοσιπέντε τελευταίων ετών, τόσο από την τοπική, όσο και από την πλανητική σκοπιά. Θα μιλήσουμε για την εξωτερική πολιτική του ελληνικού κράτους και την εξωτερική πολιτική των «μεγάλων δυνάμεων». Και γενικότερα όμως, θα μιλήσουμε για την κυρίαρχη έννοια της εξάρτησης, για την λειψή έννοια του ιμπεριαλισμού και την αδυναμία μας να προτάξουμε έννοιες αντίπαλες και εμπόλεμες. Θα μιλήσουμε για όλα αυτά από τη σκοπιά του αυτόνομου αντιφασισμού, από τη μεριά υποκειμένων που δεν αναγνωρίζουν ότι υπάρχει εθνικό συμφέρον, αλλά αναγνωρίζουν ότι υπάρχει ταξικό συμφέρον. Και το ξέρουμε, θα μιλήσουμε απευθυνόμενοι σε άλλα τέτοια υποκείμενα.

Είμαστε βέβαιοι ότι τα όσα θα πούμε κατ' αρχήν θα είναι πολύ δύσκολα κατανοητά. Ακόμη και το δικό μας φιλικό πολιτικό περιβάλλον συνηθίζει να αντιμετωπίζει κάθε ενασχόληση με το εξωτερικό τμήμα της κρατικής πολιτικής με μια γκάμα συναισθημάτων που ξεκινούν από την αμηχανία και καταλήγουν στην άρνηση. Δεν πρόκειται απλά για άγνοια ή δυσκολία κατανόησης: περισσότερο μιλάμε για ενός είδους αλλεργία, για πηγαία ανακλαστική αντίδραση μπροστά σε κάτι που υποσυνείδητα κατατάσσουμε στα δυσάρεστα, τα ακατανόητα και τα δύσκολα βλαβερά. Γνωρίζουμε ότι υπάρχουν λόγοι γι' αυτή την συμπεριφορά, ιστορικοί λόγοι, όπως υπάρχουν ιστορικοί λόγοι για όλα. Ήδη υπονοήσαμε έναν από αυτούς τους λόγους: το αντικαπιταλιστικό κίνημα παραμένει δέσμιο του σκληρού εμπειρισμού στην καλύτερη των περιπτώσεων, και της αριστερής ιδεολογίας στην χειρότερη. Καθώς τα εικοσιπέντε χρόνια εξέλιξης του διακρατικού

ανταγωνισμού βρίσκονται εντελώς πέρα από την εμπειρία μας, η αντιδρασή μας σε οποιαδήποτε σχετική αναφορά ξεπηδάει από την ίδια πηγή που ξεπηδούν οι ιστορίες με φαντάσματα: από την αμήχανη δυσφορία του ανθρώπου που βλέπει κάτι το οποίο δεν μπορεί να ερμηνεύσει, από την άκαρπη συμπλοκή της ακατέργαστης εμπειρίας με τα ανεπαρκή διανοητικά μας εργαλεία.

Θα ξεκινήσουμε από τα εργαλεία. Από τους λόγους που έχουν οδηγήσει το αντικαπιταλιστικό κίνημα στο σύνολό του να μη σκαμπάζει γρι από κρατική γεωγραφία και τελικά να καταλαβαίνει λανθασμένα τη φύση του καπιταλιστικού κράτους γενικά, και του ελληνικού κράτους ειδικότερα. Στο πρώτο κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με την προέλευση της αλλεργίας μας και ταυτόχρονα θα μιλήσουμε για την επιστήμη που τα αφεντικά ονομάζουν «γεωπολιτική», υποστηρίζοντας ότι πρόκειται για την πιο επιτυχημένη από τις «ανθρωπιστικές επιστήμες» τους. Ταυτόχρονα, και επειδή δεν θα μιλάμε για την γεωπολιτική, αλλά για την ιστορία της, θα εξοικειωθούμε με τα εργαλεία που θα χρησιμοποιήσουμε στα υπόλοιπα κεφάλαια. Όπως ελπίζουμε να φανεί σταδιακά, αυτά τα εργαλεία δεν είναι «η γεωπολιτική», αλλά ένας συνδυασμός της ιστορίας της γεωπολιτικής με την κρατική ιστορία ιδωμένη από ταξική σκοπιά.

Στο δεύτερο κεφάλαιο θα χρησιμοποιήσουμε τα εργαλεία που διαμορφώθηκαν στο πρώτο κεφάλαιο για να αφηγηθούμε μια σύντομη ιστορία του ελληνικού κράτους, από την ίδρυσή του, μέχρι το τέλος του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου. Θα ξεκινήσουμε υποστηρίζοντας ότι το βασικό χαρακτηριστικό του ελληνικού κράτους από δημιουργίας του ήταν η δυνατότητά του να τρέφεται από τα κομμάτια της καταρρέουσας Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Στόχος μας είναι να αποδείξουμε ότι το ελληνικό κράτος, όχι μόνο δεν είναι «εξαρτημένο», αλλά ότι καθόλη τη διάρκεια της ύπαρξής του έχει αποδειχθεί απολύτως ικανό να δρα αυτόνομα για τα δικά του συμφέροντα. Επίσης ότι η εσκεμμένη παράβλεψη αυτής της αυτονομίας είναι που έχει καταστήσει την ελληνική ιστορία ακατανόητη. Τελικά, ότι ζητήματα όπως η κυριαρχία της «μικρής ιδιοκτησίας» στην ελληνική ύπαιθρο ή ο «δημοκρατικός χαρακτήρας» του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος μπορεί να εξηγηθούν μέσω της δυνατότητας του ελληνικού κράτους να επιδίεται σε διαρκή εδαφική επέκταση.

Στο τρίτο κεφάλαιο θα ασχοληθούμε με την σημερινή συγκυρία του παγκόσμιου διακρατικού ανταγωνισμού. Θα υποστηρίξουμε ότι το τέλος του λεγόμενου «Ψυχρού» πολέμου ήταν και η αρχή του επόμενου παγκόσμιου πολέμου. Θα ενοποιήσουμε τα πολεμικά συμβάντα που εξελίσσονται από το 1991 και μετά σε μια συγκεκριμένη περιοχή του πλανήτη, υποστηρίζοντας ότι στην ουσία πρόκειται για επιμέρους συγκρούσεις μίας μεγάλης πλανητικής μάχης, ενός νέου παγκόσμιου πολέμου που απλώς δεν έχει ακόμη ονομαστεί έτσι.

Στο τέταρτο κεφάλαιο, που κατά τη γνώμη μας είναι και το πιο σημαντικό, θα ασχοληθούμε με τη θέση του ελληνικού κράτους σε αυτή τη νέα παγκόσμια

σύγκρουση. Θα υποστηρίξουμε ότι οι αρμόδιοι κατάστροφους της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής έχουν πλήρως υπ' όψη τους τα όσα λέμε στο τρίτο κεφάλαιο και ότι η στρατηγική του ελληνικού κράτους καταστρώνεται ακολουθώντας τις βλέψεις του για την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, όπως αυτές έχουν διαμορφωθεί από τη σύστασή του και ιδιαίτερα από το 1950 και μετά. Φυσικά, θα υποστηρίξουμε ταυτόχρονα ότι, παρά τις περί του αντιθέτου ιδεολογίες, το ελληνικό κράτος είναι ένα ενιαίο κράτος με μια ενιαία επιθετική εξωτερική πολιτική η οποία εκτείνεται καθόλη τη διάρκεια της ιστορίας του. Θα δώσουμε ιδιαίτερη έμφαση στην περίοδο που ακολουθεί την «κρίση χρέους» του 2009, υποστηρίζοντας ότι αυτή η περίοδος διαφέρει ποιοτικά από τα αμέσως προηγούμενα χρόνια. Συγκεκριμένα θα υποστηρίξουμε ότι το ελληνικό κράτος, όλο και περισσότερο δρα μόνο του, εφαρμόζοντας μια στρατηγική που στην ουσία της δεν είναι παρά μια παραλλαγή της «Μεγάλης Ιδέας», προσαρμοσμένη στα δεδομένα του εικοστού πρώτου αιώνα.

Θα κλείσουμε με ένα πέμπτο κεφάλαιο όπου παραθέτουμε τα συμπεράσματά μας. Θα υποστηρίξουμε ότι εκείνο που μας χρειάζεται είναι μια αντικρατική αντεθνική πολιτική, πρακτικοί τρόποι αντίθεσης στους σχεδιασμούς του ελληνικού κράτους. Δεν πρέπει να το ξεχνάμε: τα όσα λέγονται εδώ δεν είναι «θεωρία», δεν θα κριθούν ως επιτυχημένα ή αποτυχημένα από τη σχέση τους με την «Αλήθεια». Η επιτυχία τους ή η αποτυχία τους θα κριθεί εκεί που ήδη κρίνεται έως τώρα: στην δυνατότητά τους να μετατραπούν σε ρεαλιστική πολιτική.

Φυσικά το όλο εγχείρημα είναι εξαιρετικά φιλόδοξο, μια μεγάλη αφήγηση, όσο μεγάλες μπορούν να είναι οι αφηγήσεις. Ας μην ξεχνάμε όμως ότι, όπως είπαμε και παραπάνω, μιλάμε από πλεονεκτική θέση. Όχι μόνο λόγω συγκυρίας και πολιτικής στράτευσης, αλλά και λόγω της κατάστασης της «γενικής νόησης». Όπως θα επισημάνουμε και παρακάτω, όσον αφορά τα συγκεκριμένα ζητήματα, είναι δύσκολο να πει κανείς βλακείες μεγαλύτερες από αυτές που ήδη λέγονται. Οπότε η φιλοδοξία του εγχειρήματος δεν πρέπει να μας απογοητεύει. Αν μη τι άλλο, δεν έχουμε παρά να επιτεθούμε σε αντιλήψεις ενός αιώνα για τον ιμπεριαλισμό που τώρα τελευταία όλο και περισσότερο δεν βγάζουν νόημα. Να καταρρίψουμε αντιλήψεις ογδόντα ετών για το ελληνικό κράτος και την «εξαρτημένη» φύση του που μας έχουν καταντήσει λειτουργικά ηλίθιους. Να αρχίσουμε, έστω, να υποπτευόμαστε κάποια αλήθεια στοιχειωδώς χρήσιμη για τους σημερινούς σκοπούς του ταξικού ανταγωνισμού. Και τελικά να κοιτάξουμε την «αυλή των γεωγραφικών θαυμάτων» στην οποία μεγαλώσαμε, επιτέλους με τα μάτια του ενήλικου.

Ας μην απογοητευόμαστε. Πολύ πιο απίθανα πράγματα έχουν κατά καιρούς συμβεί στην ανθρώπινη ιστορία.